

Motion till riksdagen 2005/06:K374

av Louise Malmström (s)

Införande av republik

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen vad i motionen anføres om att se över vårt framtida statsskick.

Motivering

Sverige är en väl fungerande demokrati, men den svenska grundlagen är inte helt förankrad i en demokratisk tradition. Att ärva posten som statschef är egentligen oförenligt med demokrati. Det finns många argument för republik, men ett är överordnat: Posten som statschef ska tillsättas på meriter, inte ärvas. I en demokrati ska aldrig börd kvalificera till ställning eller anställning.

Sveriges grundlag strider i detta avseende mot portalparagrafen i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Den stadgar att "alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter". Det gäller inte i Sverige där en person föds med arvsrätten till posten som statschef.

Nu är det dags att på allvar återuppta diskussionen om monarkins framtid. Målet bör vara att formulera en republikansk konstitution för Sverige som ska ligga klar i god tid före nästa successionstillfälle. Den nuvarande kungen ska inte avsättas, men kronprinsessan ska aldrig bestiga tronen. Under den tid som monarkins rester lever kvar bör kungens roll ytterligare begränsas och det demokratiska inflytandet över kungahuset skärpas.

Grundlagsutredningen, under ledning av landshövding Lars Engqvist, ska göra en begränsad översyn av regeringsformen och vara klar den 31 december 2008. I direktiven slås dock fast att "uppdraget omfattar... inte de grundläggande principer för statsskicket som slås fast i regeringsformens inledande bestämmelser och inte heller det förhållandet att Sverige är en monarki". Denna utredning skulle t.ex. kunna få tilläggsdirektiv om att se över möjligheterna att införa republik i Sverige.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 29 september 2005

Louise Malmström (s)